HÍREK, BESZÁMOLÓK

MESKÓ ATTILA TEMETÉSE

MESKÓ Attila akadémikust, Állami Díjas geofizikust, a Magyar Tudományos Akadémia volt főtitkárát, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Geofizikai Tanszékének volt tanszékvezető egyetemi tanárát, a Magyar Geofizikusok Egyesületének volt elnökét és még sok fontos tisztség volt viselőjét 2008. november 10-én temettük el római katolikus szertartás szerint a Farkasréti temetőben. Temetésén a család kívánságának megfelelően csak egyetlen búcsúbeszéd, az Akadémia elnökének beszéde hangzott el. 69. életévében elhunyt kollégánkat szinte az egész geofizikus társadalom elkísérte utolsó útjára

Majdnem ugyanúgy, mint vagy negyven évvel ezelőtt, az évfolyam ismét együtt ült a padban. Majdnem, mert a helyszín nem az egyetem valamelyik előadóterme volt, hanem a Farkasréti temetőnél lévő templom és — ez a sokkal nagyobb különbség — csak hatan voltunk. Igaz, éppen a hiányzóra emlékezve jöttünk össze, hogy évfolyamtársunktól, MESKÓ Attilától búcsút vegyünk a szentmisén. Azt hiszem, korábban, talán csak hónapokkal ezelőtt sem gondolta egyikünk sem, hogy egy ilyen összejövetelre sor kerülhet.

A temetésről két ok miatt sem tudok szokványos beszámolót adni. Engem nem nagyon érdekeltek a kívülállók számára fontos dolgok, hányan vettek részt a szertartáson, kik voltak ott, de megromlott látásom miatt ezt nem is tudtam volna felmérni. Viszont a szentmisét is bemutató pap búcsúszavai, a kórus éneke és a hivatalos emlékbeszéd alatt volt időm sok mindent végiggondolni, többek között az emlékbeszéd is utalt egy fontos dologra. Míg él az ember, sokféle szerepet tölt be, sokféle arcát mutatja különböző jellegű feladatai ellátása közben. Halála után az emlékezők sokasága tudná csak összeállítani azt, ami egy emberben olyan magától értetődően egyesült, megnyilvánult a külvilág számára. Ezért gondoljuk, hogy az emlékezők sokaságában nekünk is helyünk van és nekünk is hozzá kell tennünk néhány vonást Attila immár nem változó arcképéhez.

Közel egy hónappal ezelőtt még azt kérdeztem Attilától, hogy hajlandó lenne-e megismételni az éjszakai Balaton-átúszást. Ha nem is ez, de egy utolsó közös séta azért megvalósult. Az emlékbeszéd elhangzása után megindultunk a többi gyászolóval együtt a sír felé. Ezen a rövid úton is kiki inkább saját gondolataiba merült, csendben kísértük Attilát. Sokunknak nyugodhatott már korábban is rokona, ismerőse a Farkasréti temetőben, de nagyon sok ismert ember sírja is ott van. Nekünk most már eggyel több helyet kell meglátogatnunk. Attila a közelmúlt akadémikusai, tudósai között kapott végső nyughelyet. Ugyanolyan társaságban nyugszik, mint amilyenben élete nagy részét töltötte. Egy ideig még csak úgy találkozhatunk Vele, ha kilátogatunk a temetőbe, aztán eljön az is, hogy mindannyian valahonnan nagyon távolról nézzük azt a Földet, amit Attila szeretett és kutatott. Viszontlátásra!

Verő László

VÁLTOZÁSOK A MAGYAR EAGE CSOPORTNÁL

2005. március 8-án alakult meg a magyar EAGE csoport azzal a szándékkal, hogy az európai geofizikusok és földtudományi szakemberek egyesületének tagjai itthon is kapcsolatépítési lehetőséget kapjanak, a geofizikus tagokon kívül az olajmérnökök, geológusok, rezervoármérnökök, mérnök-geofizikusok is találkozhassanak egy közös fórumon. A csoport működése jól indult, kezdetben a külföldön megtartott előadásokat ismételtük meg itthon, a

kibővült közönség a rokonterületekről is igen érdekes előadásokat hallhatott. Egy tanulmányi kirándulást is szerveztünk a Paksi Atomerőműbe. A nagyobb érdeklődést kiváltó előadóüléseket klubnappá bővítettük, azaz az előadás után vendégül láttuk a kollégákat, és így sikerült a témákat hosszabban is megvitatni, és ki lehetett használni, hogy találkoztunk más intézmények munkatársaival is. Rendezvényeinkre nemcsak az EAGE, de az MGE tagjait is mindig meghívtuk

Az eltelt közel 4 év alatt összesen 43 előadás hangzott el, ebből 4 külföldi előadóktól, 4 alkalommal klub keretében, 3 előadót hívtunk meg az EAGE, illetve az SEG Distinguished Lecturer Programja keretében — természetesen az MGE-vel együttműködésben. Ma már szinte magától működik a csoport, a kollégák önként jelentkeznek az érdekes témákkal és előadásokkal. Már „csak" meg kell szervezni, hogy legyen terem, büfé és persze közönség — de az is adódott mindig.

Már a csoport megalakulásakor is úgy gondoltam, hogy amint a csoport életképessége beigazolódik, működése beindul, átadjuk az irányítást másnak. Úgy láttam, hogy ennek több okból is most jött el az ideje: egyrészt engem beválasztottak az EAGE elnökségébe, másrészt adódott egy alkalmas jelölt TÖRÖS Endre személyében. Ő idén köszönt le az EAGE-ben betöltött tisztségéről, a Near Surface divízió elnökségéről.

A csoport vezetésében KAKAS Kristóf töltötte be a titkári, LŐRINCZ Katalin a tudományos titkári feladatkört, most ők is lemondtak tisztségükről. Ezért október 16-án, az előadóülésen vezetőségválasztást is tartottunk. A jelenlévő tagság egyhangúlag megszavazta, hogy az új elnök TÖRÖS Endre (ELGI), az új titkár CZELLER István (MOL) legyen. Kettőjük személye a biztosíték arra, hogy az EAGE-körökben is elismerten jól működő magyar csoport továbbra is a hazai szakmai élet kiemelkedő intézménye maradjon.

Buzdítom a kollégákat, ha érdekes, új eredményeket érnek el, jelentkezzenek TÖRÖS Endrénél toros@elgi.hu vagy CZELLER Istvánnál czeli@mol.hu, és az ELGI konferenciatermében megtarthatják előadásukat — a közönséget pedig az MGE tagjaiból és a magyar EAGE tagokból fogjuk verbuválni, ahogy eddig is tettük.

A diákok — Bsc-, Msc- és Dr.-képzésben részt vevők — figyelmét felhívom, hogy a magyar EAGE csoportnak köszönhetően minden évben tízen egyéves ingyenes EAGE tagságot kaphatnak. Aki az egy év elmúltával is tag szeretne maradni, nyújtson be egy kérvényt az egyesülethez, és a MOL támogatásának köszönhetően diákévei alatt továbbra is tagja maradhat ennek a kiváló szakmai egyesületnek.

Akik az EAGE-ről többet szeretnének megtudni, látogassanak el a honlapjukra: www.eage.org.

Kívánok mindenkinek további sikeres együttműködést és sok sikert!

Hegybíró Zsuzsanna

HUNGEO 2008

a Magyar Földtudományi Szakemberek IX. Világtalálkozója

A Magyarhoni Földtani Társulat, a Magyar Földrajzi Társaság és a Magyar Geofizikusok Egyesülete kezdeményezésére és szervezésében 1996-ban került megrendezésre Budapesten a Magyar Földtudományi Szakemberek Világtalálkozója. A találkozó sikerén felbuzdulva a szervezői kör, több társegyesülettel kibővülve, rendszeressé tette a HUNGEO névre keresztelt szakmai találkozót.

A világban szétszórtan élő magyar földtudományi szakemberek számára szervezett újabb, immár kilencedik találkozóra Budapesten került sor 2008. augusztus 20–22-én az Eötvös Loránd Tudományegyetem új, Duna-parti campusában. A rendezvénynek az egyetem Földtudományi Intézete adott otthont.

A rendezvény fővédnökségét SÓLYOM László, a Magyar Köztársaság elnöke, védnökségét HUDECZ László, az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektora és SZABADOS Gábor, a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal elnöke vállalta el.

A IX. világtalálkozó augusztus 20-án délután vette kezdetét a résztvevők egy részének regisztrációjával az ELTE épületegyüttesének északi tömbjében. A jelenlévők este a helyszínről tekintették meg az ünnepi tűzijátékot. Az idei rendezvénynek 121 fő regisztrált résztvevője volt, döntően a Kárpát-medence országaiból. A nyugati szórvány magyarságot összesen két fő képviselte.

A rendezvény hivatalos programja a plenáris üléssel kezdődött az ELTE épületegyüttesének déli tömbjében található „Mogyoródi József" teremben augusztus 21-én. A megjelenteket KOCSIS Károly, a HUNGEO elnöke üdvözölte. Ezt követően köszöntők hangzottak el ZENTAI László (az ELTE oktatási rektorhelyettese), HORVÁTH Ferenc (az ELTE Földtudományi Intézetének előző vezetője), valamint HAAS János (a Magyarhoni Földtani Társulat elnöke) részéről.

A szervezők a konferencia tematikájának kialakításakor három szempontot vettek figyelembe. A hagyományos földtudományi témák mellett kiemelt hangsúlyt kívántak fektetni 2008-ban a Föld Bolygó Nemzetközi Éve nemzetközi rendezvénysorozat (2007–2009) szellemiségének érvényesítésére, valamint — a Biblia éve kapcsán — a Föld népességének, nyelvi és vallási sokszínűségeinek elemzésére.

A plenáris ülés előadásai mindhárom tematikai elemet kiegyensúlyozottan mutatták be. 14 darab 20 perces előadás hangzott el felkért előadók szájából. A MGE tagjai közül SZARKA László (Nemzetközi földtudományi évek a Nemzetközi Geofizikai Év (1957–58) 50. évfordulóján című), FANCSIK Tamás és BODOKY Tamás társszerző (Száz éves a Geofizikai Intézet, a világ első gyakorlati geofizikai kutatóintézete című), és HORVÁTH Ferenc (A Pannon-medence szerepe a globális geodinamikai koncepciók fejlődésében című) előadása hangzott el. Emellett bemutatásra került a Föld Bolygó Nemzetközi Éve alkalmából a soproni kollégák által összeállított „Geofifika" poszter-együttes is.

A plenáris ülést követően bemutatták a résztvevőknek az ELTE földtudományi (biológiai, paleontológiai, ásványkőzettani) gyűjteményeit. A napot a helyszínen megrendezett fogadás zárta be.

A fogadást KOCSIS Károly elnök nyitotta meg. A fogadás keretében DUDICH Endre, a HUNGEO egyik alapítója és tiszteleti tagja, köszöntőben méltatta KOMLÓSSY Györgyöt, a HUNGEO egyik szellemi alapítóját és volt elnökét, akinek közelgő 70. születésnapja alkalmából a „HUNGEO örökös tiszteleti tagja" oklevelet adta át.

A rendezvény augusztus 22-én a „Hunfalvy János" (*A* szekció), „Soó Rezső" (*B-C-D* szekciók) és „Dudich Endre" (*E-F* szekciók) termekben szekcióülésekkel folytatódott. A rendezők hat szekciótémát hirdettek meg:

A: A Föld mint globális rendszer (lito-, hidro-, atmo-, bioszféra);
B: Erőforrások, veszélyforrások;
C: Települések és életminőség;
D: A Föld és az élet — a Föld és az egészség;
E: Földtudományi oktatás, ismeretterjesztés és élethosszig tartó tanulás;
F: Az emberiség szolgálatában: alkalmazott földtudományok.

Az *A* szekcióban 19 db, az összevont *B-C-D* szekcióban 12 db és a szintén összevont *E-F* szekcióban 18 db, eredetileg 20 percre tervezett előadás hangzott el. Az előadásokon általában 30-40 fő vett részt. A szekciók közötti átjárhatóság, valamint a hozzászólások/konzultációk lehetősége nem volt teljesíthető, hiszen az eleve sok előadást még azok időbeni csúszása is sok esetben megterhelte. Minden szekcióhoz poszter előadás lehetősége is fennállt. Összesen 30 poszter került bemutatásra. A poszterek kivitelezés módjában is és tematikájukban is változatos képet mutattak.

Az MGE tagjai aktívan vettek részt a szekciók munkájában is. Az *A* szekcióban három előadás hangzott el:

KISS János, SZARKA László, PRÁCSER Ernő: A mágneses fázisátalakulás geofizikai következményei;
KIS Márta, BODOKY Tamás, KUMMER István, SŐRÉS László: A magyarmecskei tellurikus vezetőképesség anomália vizsgálata;
KAKAS Kristóf, BODOKY Tamás, NÉGYESI Lajos: Magyarországi meteorkráterek — geofizikai és geomorfológiai adatok.

A *D* szekcióban egy előadással vettünk részt:

DETZKY Gergely, VÉRTESY László, GeoMind Conzortium: A GeoMind portál, a közcélú nemzetközi geofizikai információk új internetes forrása.

Az *E* szekcióban egy előadásunk volt:

SZABÓ Zoltán: A magyar kormány és az Eötvös-inga.

Az *F* szekcióban két előadással vettünk részt:

SZABÓ Zoltán: A Föld alakjától a kőolajkutatásig;
KISS János, SZALMA Elemér: Tündérrózsás élőhelyek és gravitációs lineamensek kapcsolata az Alföldön.

A HUNGEO záró értékelő ülésén KOCSIS Károly elnök elismerő oklevelet adott át GÖTZ Endrének (84 éves), a HUNGEO legidősebb tagjának, az egykori kolozsvári Bolyai János Tudományegyetem most is jelen lévő oktatójának, aki rendezvényeink rendszeres résztvevője és előadója.

A záróülésen került átadásra a középiskolások számára kiírt HUNGEO 2008 Poszter díj, amelyet a kiskunhalasi Bibó István Gimnázium TÓTH Piroska vezette csapata nyert el. A középiskola csapata rendszeresen vesz részt a rendezvényeken. A HUNGEO 2008 rendezvény kétnapos (augusztus 23–24.) szakmai kirándulással fejeződött be. Az első nap útvonala: Budapest–Dobogókő–Visegrád–Esztergom–Párkány–Léva, a második nap: Léva–Garamszentbenedek–Körmöcbánya–Selmecbánya–Ipolyság–Budapest.

A kiránduláson 42 fő vett részt, amelyen a gazdag és színvonalas szakmai programot jó időjárás és jó hangulat egészítette ki.

A gazdag tematikájú és zökkenőmentesen lebonyolított rendezvény jó hangulatú volt. Rossz szájízt hagyott azonban a nyugati szórványban élő magyar szakemberek hiánya. Csak reményünket tudjuk kifejezni, hogy a várhatóan két év múlva ismételten megrendezésre kerülő találkozón a nagyvilág ezen részéből is nagyobb és aktívabb részvételi szándékkal fogunk majd találkozni *Ápoljuk és óvjuk meg értékeinket!*

Pályi András

BESZÁMOLÓ A NAGYKANIZSAI VII. FÖLDTUDOMÁNYI ANKÉTRÓL

2008. november 13-án került sor Nagykanizsán a Magyar Geofizikusok Egyesülete Zala megyei csoportja és a Magyarhoni Földtani Társulat Dél-dunántúli Területi Szervezete által rendezett VII. Földtudományi Ankétra. A 75 regisztrált résztvevő, valamint a Zsigmondy Vilmos Szakképző Iskola felnőttképzésében érintett mintegy 15 hallgatója 11 előadást hallgatott meg délelőtt 10 órától délután 4 óráig.

Mint az már megszokott, az előadások a geotudományok széles körét érintették. Az előadások színvonalára jellemző, hogy a pár perces áramszünetben — sötétben — is folytatódott az előadás, valamint az ankét végét követő állófogadásra a hallgatóság jelentős része ott maradt, annak ellenére, hogy Nagykanizsa meglehetősen távol esik a jelentősebb geo-szakember felhalmozódási helyektől. A „gazdasági válságnak" némileg ellentmondva a rendezők igazán színvonalas állófogadást adtak. Mind a rendezvénynek mind szakmai, mind pedig a vendéglátási színvonaláról számos pozitív visszajelzést érkezett.

A Föld Bolygó Nemzetközi Éve keretében bemutatott posztereket és az ELGI által kiállított műszereket nemcsak a népes hallgatóság, hanem a város középiskoláiból érkezett diákok is nagy számban tekintették meg. Ezért a Geo-Fifika füzetek is szépen fogytak, az 1–5. számokból nem is volt elég.

Horváth Zsolt elnök,
Császár János titkár

ÜZENET ONNAN, AHOL A TELJESÍTMÉNYT NEM FELTÉTLENÜL LÓERŐBEN MÉRIK

Kedves Kollégák!

Üdvözletem küldöm az Arab-félszigetről!

A legforróbb hónapokat túl lehetett élni, már viszonylag elviselhető a klíma, ritkán megy 30 fok fölé a nappali hőmérséklet.

Akadtak problémák...

Radarmérés a sivatagban

Az otthoni hidegebb napokra gondolva küldök egy kis melegítő képet (sikerült kijönni a nehéz helyzetből) és egy másikat egy nem megszokott mérési elrendezésről.

Vértesy László
Eötvös Loránd Geofizikai Intézet